

ת"פ 36388/12/12 - מדינת ישראל נגד ד כ מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 36388-12-12 מדינת ישראל נ' מ
בפני כבוד השופט שמואל הרבסט

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ד כ מ

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום

כנטען בכתב האישום, ביום 17.8.12, סמוך לשעה 19:30, התקשר אחיו של הנאשם, מר י ח מ (להלן: "המתלונן") למוקד 100 של המשטרה לאחר שסבר כי הנאשם פלש לדירה אשר בבעלותו ברחוב בגבעת זאב.

בעקבות התלונה, הגיעו למקום שני שוטרים ופגשו שם את המתלונן.

כאשר צעדו השוטרים עם המתלונן לעבר הדירה, רץ הנאשם לעבר המתלונן, והכה בפניו ובכתפו, וכן משך את חולצתו של המתלונן עד שנקרעה.

בשל כל אלו, הואשם הנאשם בעבירה של תקיפה סתם, על פי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

תשובת הנאשם וטיעוניו

הנאשם, בתשובתו לאישום טען, כי הדירה היא דירתו, וכי מחלוקת זו עומדת להכרעתו של בית המשפט בהליך אזרחי מרובה זרועות אשר טרם הוכרע.

לדבריו, הוא רק מנע מאחיו המתלונן להיכנס לדירתו שלו, לא הכה אותו אלא רק אחז בידי, ואחיו המתלונן, הוא זה אשר הכה אותו.

כתוצאה מהתגוששות זו, נקרעה חולצתו של המתלון.

לטענתו, נתונה לו הגנתו של חוק המקרקעין אשר ניתנת בו אפשרות לבעל נכס להפעיל כוח סביר כדי למנוע הסגת גבול או שלילת שליטה שלא כדין, ומכאן כפירתו באשמה המיוחסת לו.

הערה מקדימה

מחלוקתם של הנאשם והמתלון הינה רבת שנים ורבת היקף. עמוקה היא עד מאד ומלאת אמוציות ורגשות.

הנאשם ביקש להגיש מוצגים רבים וכן, ביקש להעמיק חקר, בייחוד בחקירתו הנגדית של המתלון, על מנת לפרוס בפניו תמונה מלאה של הסכסוך המתקיים בין השניים.

בהחלטות שונות אשר ניתנו במהלך הדיון מיום 4.5.2015, דחיתי גישה זו וקבעתי, כך לדוגמה, כי "**החקירות הראשיות והנגדית יעסקו באירועים המתוארים בכתב האישום, כאשר תותר כמות מוגבלת ביותר של שאלות הנוגעות לעצם הסכסוך...**" (ע"מ 24 שורות 1-8).

משאין בידי הסמכות והיכולת להכריע במחלוקת שבין הנאשם לאחיו, אניח לטובתו כי טענותיו הקנייניות נכונות ולא נסתרו, והכרעת דיני תצא לדרכה מנקודת הנחה זו. אדגיש, כי אין בכך כדי להכריע או לנסות לעשות כן במחלוקתם של הצדדים. אותיר מלאכה קשה זו לחבריי אשר בערכאות השונות העוסקות בכך.

מעתה, אם כן, אפרוט את הראיות הרלוונטיות למקרה דנן, תוך השמטת ראיות רקע אשר נוגעות לסכסוך האמור לעיל.

ראיות המאשימה

1/ ת - הודעתו של הנאשם מיום 17.8.2012 בשעה 23:29.

בהודעתו זו ביקש הנאשם להתלון כנגד המתלון בגין תקיפה. לדבריו, המתלון ירד עם שני שוטרים אשר הגיעו למקום לעבר הדירה ואז היכה אותו המתלון באגרופים.

לשיטתו, ייתכן כי חולצתו של המתלון נקרעה עקב ניסיונו למנוע מהמתלון להיכנס לדירה נשואת כתב האישום (שורות 45-47).

2/ ת - פרוטוקול מבימ"ש לענייני משפחה במסגרתו של ה"ט 44486-10-12

עמוד 2

במסגרת דיון זה נאמר על ידי אחד השוטרים אשר היו המקום, כי המתלונן ניסה להיכנס לדירה נשואת המחלוקת והנאשם ניסה להתנגד לכך (עמ' 36 שורות 1-10).

ת/3- דוח פעולה מיום 17.8.2012 שנערך על ידי רס"ב מרדכי אבוטבול

כמפורט בדוח זה, התנפל הנאשם על המתלונן "ונתן לו מכות בכתפיים וסטירות בפנים ותפס אותו בחולצה ומשך אותו וקרע לו את החולצה...".

ת/4- הודעתה של השוטרת אריאל ישועה מיום 28.8.2012

לדבריה של שוטרת זו, החל הנאשם "לתת לאחיו מכות באגרופים על גופו באזור השכמות והכתף.. התכופך לא לקבל מכות בפנים והחולצה שלו נקרעה כשהוא משך אותו..". (שורות 6-10).

ת/5- מכתבו של הנאשם למח"ש מיום 18.8.2012

במכתב זה טוען הנאשם כי הוא ביקש למנוע מהמתלונן לפרוץ בכוח וללא רשות לבית המריבה וכי לדבריו, השוטרים תיאמו עדויות עם המתלונן ושיבשו בכך את הליכי המשפט.

ת/6- הודעתו של הנאשם במח"ש מיום 28.8.2012

הנאשם חוזר על גרסתו לפיה השוטרים אשר היו בזירה גיבו את התנהגותו של המתלונן וביקשו אף הם לפרוץ לדירתו ללא רשות.

ת/7- אסופת פרוטוקולים מדיון שהתקיים במסגרתו של הדיון שסומן כת/2 בבימ"ש לענייני משפחה בירושלים

בדיונים אלו מתנצחים הנאשם ובנו עם המתלונן, כמו גם השוטרים אשר היו באירוע מוסרים את עדותם.

ת/8- תמלול חקירתם של הנאשם והמתלונן

בעמ' 2 להקלטה מס' 2 טוען הנאשם כי היה בידו היתר לפנות את המתלונן מהנכס נשוא המחלוקת "גם באלימות" וזאת על פי החוק (שורה 4 וכן, הקלטה מס' 3 עמ' 1 שורות 17-18).

מוצגי הגנה

נ/1- מדובר במוצג הזהה לת/2 ומשום כך לא אפרט את תוכנו.

נ/2- פסק דין (ע"מ 659/01) מבימ"ש מחוזי בירושלים

פסק דין זה עוסק בסכסוך המסועף וארוך השנים בין הנאשם לאחיו ואיני רואה צורך להעמיק או לפרטו בשל חוסר הרלוונטיות שלו לנושא הנתון במחלוקת והנדון בפניי.

נ/3 - פסק דין (ע"א 404/95) מבית המשפט המחוזי בירושלים

פסק דין זה עוסק אף הוא בסכסוך המסועף ורב השנים בין הנאשם לאביו ואיני רואה צורך להעמיק או לפרטו בשל נקודת המוצא הדיונית אשר ציינתי לעיל.

נ/4 - הסכם גירושין בין הנאשם לגרושתו מיום 5.2.02

הסכם זה מתאר את מערכת היחסים הממונית בין הנאשם לגרושתו, גברת ב ש מ, ואף הוא אינו קשור למחלוקת המוגדרת והמצומצמת בתיק דנן, ועל כן לא ארחיב בעניינו.

עדות הנאשם

הנאשם ביקש כי בקשתו לזיכוי מטעם "**אין להשיב לאשמה**" (עם צרופותיה) תשמש כחקירתו הראשית בעדותו כעד מטעם ההגנה (יצוין, כי הבקשה גופה נדחתה על ידי ביום 7.9.15).

בבקשה זו מגולל הנאשם את קורותיו של הנכס נשוא המחלוקת (אשר, כזכור, בתיק דנן קיימת מוסכמה בסיסית לפיה הנכס שייך לו), ולא כאן המקום להאריך בכך.

לדבריו, הוא אחז באחיו המתלונן על מנת למנוע ממנו להכנס לדירה נשואת המחלוקת ("**רק החזקתי בו בכדי למנוע ממנו להכנס**"), ואף התנצל על מעשיו אלו.

בחקירתו הנגדית הקצרה והממצה התנצל הנאשם בפני אחיו המתלונן על כל פגיעה, ככל שנגרמה כזו, וטען כי "**רצתי לחסום ממנו את האפשרות להכנס, לפתתי אותו מאחורה והחולצה שלנו נקרעה...הוא הסתובב וחבט בי, נתן לי מקום בפנים והיא (השוטרת - ש.ה.) הגיעה, והיא נכנסה ביננו כי צעקתי שאני לא רוצה שהוא יכנס, היא אמרה הוא לא יכנס ואז עזבתי את הלפיתה...כעסתי עליה למה אמרה שהוא לא יכנס והוא נכנס**" (עמ' 41 ש' 23-27).

עדי ההגנה

גב' ב ש מ, גרושתו של הנאשם העידה בפני, וציינה כי הבית נשוא המריבה נבנה מכספה שלה, והנאשם קנה נכסים נוספים אך רשם על שם בני משפחה אחרים, שלא לשביעות רצונה של העדה.

לדבריה, עיקר הסכסוך מקורו ברישום זה, באשר הבית דן נרשם על שם המתלונן ומשום כך, הוא דרש כי הבית יועבר אליו, ומשם הסתעפו סכסוכי משנה לא מועטים אשר מקורם בבית זה (פרוטוקול הדיון מיום 13.03.2018, עמוד 51 שורה 27 ועד עמוד 52 שורה 19).

בהמשך עדותה, ציינה עדה זו כי באותו היום מתואר בכתב האישום כי ביקשה לנוח מעט ואז **"שמעתי צעקות, מה זה צרחות, חשבתי שזה איזה חלום בלהות או משהו, אני קמה ואני רואה את י מולי נכנס לבית בצעקות בצרחות... אחר כך השוטר עומד שם, אני מצפה שהשוטר יעשה משהו שיזיז אותו, הוא עומד שם מסתכל... הייתה עוד שוטרת אחת למעלה, דני (הנאשם - ש.ה.) דני צעק שאף אחד לא ירד למטה... הוא צילם גם תמונות"**(עמוד 53, שורות 19 - 31).

עם זאת, מציינת עדה זו כי לא ראתה כל אלימות פיזית בין הנאשם לבין המתלונן (עמוד 54 שורות 18-21).

בהמשך, העיד בפניי **מר ג מ**, בנו של הנאשם.

עד זה סיפר כי משפחתם למודת עימותים עם המתלונן, ותיאר את שאירע ביום האירוע. לשיטתו, ביום זה הוזעק לבית המריבה על ידי גיסתו, וכשהגיע למקום הבחין בשני שוטרים העומדים סמוך לבית ואז ראה את דודו, המתלונן, אשר ניסה לרדת לדירה המצויה בקומת המסד ואז **"אבא מנסה לעצור אותו מלרדת למטה, צעקות עם שוטרים... עד שי פורץ את הכל ויורד למטה, אבא מגיע אחריו תפס לו בחולצה, מנסה למנוע ממנו להיכנס, שוטרת נכנסת ביניהם, אבא בכניסה של הדלת מקבלת מכות אגרופים לראש מי, השוטרת עוצרת את אבא ואומרת לו אל תדאג הוא לא יכנס, השוטר מהצד השני מכניס את י יד ביד לא יודע למה... אבא אמר לי לא לרדת למטה"** (עמוד 55 שורות 22 - 29).

עד זה הוסיף והדגיש כי אביו, הנאשם, **"תפס את י בחולצה וקרע לו אותה"** (עמוד 56 שורות 8 - 9).

לשיטתו, הוא בחר שלא להעיד במשטרה מאחר שלא ראה בכך כל תועלת ואף לא זומן על ידה (עמוד 57 שורות 1 - 23).

דיון והכרעה

בהינתן נקודת המוצא הדיונית, אשר לא נסתרה, לפיה המקום נשוא כתב האישום הינו בבעלותו של הנאשם, ובמצב דברים זה, קמה לנאשם הזכות לפעול על פי סעיף 18 לחוק המקרקעין, התשכ"ט - 1969 לפיו:

שימוש בכוח נגד הסגת גבול

18. (א) המחזיק במקרקעין כדין רשאי להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע הסגת גבולו או שלילת שליטתו בהם שלא כדין.

מכאן, שהנאשם המוגדר כ"מחזיק במקרקעין כדין" רשאי היה להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע את הסגת גבולו או שלילת שליטתו בנכס.

קביעת סבירותה של ההתנגדות ושל הכוח הנדרש, צריך שייבחנו נוכח נסיבות המקרה. אך בטרם נבחן נסיבות אלו יש לעסוק בשאלות העובדתיות הנתונות במחלוקתם של הצדדים.

ומשהגענו עד הלום, נגדיר כי שתי מחלוקות ניצבות לפתחנו, **האחת**, עובדתית, **והשנייה**, משפטית.

העובדתית- האם אכן רק חבק הנאשם את אחיו לבל ייכנס לדירת המריבה, וכתוצאה מכך ומניסיונותיו של המתלונן נקרעה חולצתו והוא נחבט בכתפיו ובראשו, או שמא הנאשם היכה את אחיו במתכוון ובמכוון - כמתואר בכתב האישום.

משתוכרע השאלה העובדתית, תעלה השאלה **המשפטית** - האם מעשה שכזה (כפי שייקבע, כאמור) ייחשב כשימוש בכוח במידה סבירה, או שמא מדובר בשימוש בלתי מידתי בכוח שהשתמש בו אינו זכאי להגנתו של סעיף 18 לחוק המקרקעין, כאמור.

לבירורה של השאלה העובדתית העידו בפניי השוטר **מרדכי אבוטבול**, השוטרת **אריאל ישועה והמתלונן** עצמו, וכן הוגשו לי הודעתו של הנאשם במשטרה (ת/1), עדותו של השוטר אבוטבול ושל המתלונן בבית המשפט לענייני משפחה (במסגרת ה"ט 12-10-44486) שסומנו **ת/2 ונ/1**, וכן הודעת השוטרת ישועה במשטרה (ת/2).

השוטר אבוטבול מתאר בעדותו מכות וסטירות אותן נתן הנאשם לאחיו המתלונן, אך בהמשך לחקירתו הוא מסייג את דבריו וגורס כי "הייתה מניעה כי בהתחלה הוא החזיק אותו בפתח, כנראה י לא הסכים, ואז הוא עשה מה שעשה... ניסה להתחמק מהתפיסה, הנאשם תקף אותו בידיים במעין תנועות כאלו (העד מנופף בידיו) וכשי ניסה לברוח החולצה שלו נקרעה..." (עמ' 12 שורות 1-19).

השוטרת ישועה אשר הייתה קרובה יותר למקום האירוע, מחלקת את האירוע לשני חלקים - "בהתחלה הוא בא מאחוריו כי הוא ירד במדרגות, לאחר מכן זה הפך להיות פנים אל פנים" (עמ' 13 שורות 15-16). עוד מתארת השוטרת ישועה כי הנאשם הכה את אחיו שהוריד את ראשו, ובדבריה שלה "אני זוכרת מכות על הגב והכתפיים...אפשר לומר שד עמד בכניסה לבית וי היה בדרכו להכנס לבית" (עמ' 14 שורות 9-16).

בהמשך, השוטרת מדגישה שוב את גרסתה באמרה לנאשם כי "הוא בא להכנס לבית ואתה משכת אותו מאחורי...המפגש הראשוני היה...וקריעת החולצה הייתה בשלב זה ואז המשיך ד למנוע מי להכנס" (עמ' 16 שורות 15-26).

המתלונן, מרי מ, העיד אף הוא לפני.

עדות הייתה רצופת הפניות לסכסוך המלווה את הנאשם ואותו, אך אתייחס, כאמור, אך לדבריו הקשורים לאירוע נשוא כתב האישום.

לדבריו, "ירדתי ואחרי שני השוטרים, ואז דני קפץ מעל הגדר והחל להכות אותי בכתפיים, בפנים, קרע לי את החולצה... במקרה זה הייתי המום, ספגתי את המכות ועוד לפני שהספקתי להתגונן, החולצה הייתה קרועה, השוטרים הפרידו בינינו, לא היה אף אחד, להוציא את השוטרים ואני." (ע"מ 24 שורות 14-23).

המתלונן טען בתוקף כי הדירה היא דירתו וכי הוא סובל מהנאשם ומהתנהגותו שנים רבות וכן, הדגיש כי מאז מקרה האלימות דן, הוא סובל מכאבי ראש קשים מאוד, כאבים בחזה ושינה לא סדירה (עמ' 26 שורות 23-29).

בהמשך דבריו הוא הוסיף ופרט את התקיפה האלימה אותה חווה, אך לא הוסיף פרטים שיש בהם כדי להוות חידוש אשר ישפוך אור על המתואר בכתב האישום (עמ' 27 שורות 1-9).

עד זה אף התייחס לעובדה כי בדיון שהתקיים בביהמ"ש לענייני משפחה (ת/2), טען כי הנאשם הטיח את ראשו בקיר, ואילו בעדותו לפני הכחיש התרחשות זו.

לשיטתו, הוא סבל מ"בלק אוט", לא שיקר ואף לא התכוון לעשות כך (עמ' 33 שורות 25-28).

גם עדות בנו של הנאשם, מרי ג מ, הייתה ברורה בעניין זה.

לשיטתו, אביו, הנאשם, אכן קרע את חולצתו של המתלונן בשל רצונו למנוע ממנו להיכנס לדירת המסד הנתונה במחלוקתם של הצדדים. עם זאת, בנו של הנאשם הביט באירוע דן מהדירה העליונה ונקודת מבטו הייתה רחוקה יותר ופחות ברורה מזו של השוטרים אשר עמדו בסמוך. עוד יש לציין, כי עולה מעדותו באופן ברור עוינותו לדודו המתלונן והוא אף מציינ כי "עימותים כל הזמן יש עם י, הוא נוהג כל הזמן להיכנס מ8/1 כדי לעשות פרובוקציות. עד היום יש כל הזמן דברים... לא היו אירועים בלי שיהיו שם שוטרים כי הוא נוהג להזמין שוטרים לפני האירוע" (עמוד 55 שורות 18 - 20).

נדמה, אם כן, כי מטרתו של הנאשם הייתה ברורה לכל אורכה של התקריט- מניעת כניסתו של אחיו לדירת המריבה. גרסתה של המאשימה לפיה תחילתו של האירוע במניעת הכניסה, וסופו בהתפרצות אלימה אינה עומדת במבחן העדויות שנשמעו בפני.

גרסתו של הנאשם, לפיה מדובר היה בניסיון כניסה ותו לא אינה יכולה להסתר, ואין לשלול אותו בשל חוסר סבירות קיצונית.

מכאן, שיש לבחור במכנה המשותף התואם לעדויותיהם של כל עדי הראייה, והוא כי הנאשם מנע בכוח מהמתלונן להיכנס לדירה, כאשר שני שוטרים מצויים במקום, והוא עשה כן בכוח ובאופן שכתוצאה מהפעלתו נקרעה חולצתו של המתלונן.

מאידך, איני יכול לקבל את גרסתו של הנאשם, לפיה לא הכה את אחיו כחלק מניסיונו לעצור בעדו, וזאת בשל עדויותיהם של השוטרים אבוטבול וישועה המצינים כי הנאשם הכה את המתלונן בכתפיו באמצעות ידיו, כאשר עדותם זו נתמכת בעדותו של המתלונן אשר פורטה לעיל.

האזנתי לשוטרים (שאין להם, כמובן, כל קשר לסכסוך המשפטי בין האחים) ברוב קשב, ואני מוצא את עדויותיהם אמינות ומהימנות בעיני בשל הקשרם, מידת הפירוט שבהן והשתלבותן זו בזו.

אף הנאשם עצמו הזכיר בתשובתו לאישום, כי אם במהלך ניסיונו למנוע מאחיו להכנס לדירה נעשה מעשה "לא רציונאלי", כדבריו, הרי שהוא מתנצל על כך (וכך אף עשה בתחילת חקירתו הנגדית של המתלונן כאשר התנצל בפניו אם פגע בו - עמ' 28 שורות 4-7).

נוסף על כל אלו, איני רואה כיצד ניסיון עצירה ללא הכאה או מגע פיזי יכול שהסתיים בקריעתה של החולצה אשר אותה לבש המתלונן. חולצה קרועה אינה מהווה מחסום מלהיכנס לנכס כזה או אחר ונדמה כי על מנת שתיקרע החולצה יש לאחוז בה ולהפעיל כוח באיזור כתפי המתלונן, כפי שאכן עולה מהעדויות שלפניי.

דומני, אם כן, כי הנאשם התכוון בדבריו למעשה לא רצוי (ולא למעשה "לא רציונאלי"), ומעשה שכזה, הכאת האח בכתפיו, אכן התרחש תוך שהנאשם מודע לטיב המעשה ולנסיבותיו.

משבאנו לכאן, נותרה לה השאלה המשפטית שעניינה- האם בלימת פולש למקרקעין כאשר הוא מלווה בשוטרים, באמצעות חיבוקו והחזקתו כדי למנוע את התחמקותו מהחיבוק, נמצאת בגדרו של הפעלת כוח במידה סבירה?

הנאשם עצמו הינו אדם בריא גוף וחסון אשר מתאמן באופן סדיר ועוסק בפעילות גופנית.

לעומתו, המתלונן הינו אדם רחב גרם ובלתי ספורטיבי בעליל.

איני רואה כיצד כניסתו יחד עם שני שוטרים לדירת המריבה יכולה הייתה להקים סיטואציה שבה הפתרון היחיד האפשרי היה הפעלת כוח פיזי נגדו.

הנאשם יכול היה להיכנס אחרי המתלונן והשוטרים ולבקש מהם לפנות את הדירה וכל נזק לא היה נגרם מכך.

סעיף 18א' לחוק המקרקעין מתיר שימוש בכוח סביר על מנת לבלום הסגת גבול או נזק שעלול להיגרם למקרקעין.

הנאשם לא הרים את נטל ההוכחה המוטל עליו על מנת להראות ולהדגים כיצד מידת הכוח בה השתמש התאימה
בנסיבות המקרה ולנזק שהיה עשוי להיגרם כתוצאה מכניסתו של המתלונן לדירה.

למותר לציין כי המתלונן הגיע למקום ללא מיטלטלין, ללא רהיטים וללא ציוד, כך שכניסתו לדירה לא יכולה הייתה
לקבע מצב חזקתי המסכן את זכות הקניין של הנאשם.

באין נזק שכזה, לא היה מקום להפעלת כוח פיזי כלל, ועל כן, הגנה זו אינה עומדת בפני הנאשם.

משנתמוטטה לה הגנה זו, הרי שנותרנו עם הבירור העובדתי אשר כרוך בעדויות שוטרים והמתלונן אשר מהם עולה,
כאמור, כי הנאשם תקף את המתלונן בעת שניסה למנוע ממנו להיכנס לדירה. הפעלת כוח זו הייתה ללא הסכמתו של
המתלונן והנאשם היה מודע לטיב מעשיו כך שיסודותיה העובדתיים והנפשיים של עבירת התקיפה התקיימו, עניין המוליך
למסקנה כי הנאשם ביצע את עבירת התקיפה - ובכך אני מרשיעו.

ניתנה היום, ג' תשרי תשע"ט, 12 ספטמבר 2018, במעמד הצדדים.